

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Директор КЗ «ЗДО №43 ВМР»  
Сніжана ПАВЛОВСЬКА

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**  
**Комунального закладу**  
**«Заклад дошкільної освіти № 43**  
**Вінницької міської ради»**  
**на 2023 – 2024 навчальний рік**

**СХВАЛЕНО**  
засіданням педагогічної ради  
КЗ «ЗДО №43 ВМР»  
Протокол № 1 від 2023 року

Освітню програму схвалено рішенням засідання педагогічної ради закладу (протокол № 1 від 2023 року) .

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи.

## ЗМІСТ

<b>Вступ</b> .....	3
<b>Розділ I. Права та обов'язки здобувачів освіти</b> .....	8
<b>Розділ II. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності)</b> .....	11
<b>Розділ III. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації</b> .....	15
<b>Розділ IV. Форми організації освітнього процесу</b> .....	23
<b>Розділ V. Система внутрішнього забезпечення якості освіти</b> .....	30

## ВСТУП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» комунальний заклад «Заклад дошкільної освіти № 43 Вінницької міської ради» у 2023-2024 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма КЗ «ЗДО №43 ВМР» (далі - ЗДО №43) на 2023-2024 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 33 від 12.01.2021р.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

### **Освітня програма визначає:**

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

### **Зміст освітньої програми передбачає:**

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;

- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

**Мета і завдання освітньої програми:**

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ЗДО №43;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;

- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
- корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти;
- розвиток комунікативно-мовленнєвої компетенції та логіко-математичної.

Враховуючи позитивні результати в роботі ЗДО за минулий рік, сучасні нормативні вимоги, педагогічний колектив визначає такі завдання освітньої роботи на 2023-2024 навчальний рік:

- ✓ Посилити роботу з формування логіко-математичної компетентності дошкільників використовуючи можливості впровадження інноваційних технологій з логіко-математичної діяльності в освітній процес.
- ✓ Поглибити роботу по формуванню системи знань, поглядів, переконань, які закладають основи відповідального та дієвого ставлення до навколишнього природного середовища.
- ✓ Посилити роботу з формування в дітей дошкільного віку соціально-громадянської компетентності, яка є складовою їхнього особистісного зростання в період дошкільного дитинства як представника українського народу та громадянина.

Педагоги комунального закладу «Заклад дошкільної освіти № 43 Вінницької міської ради» забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

### **Шляхи реалізації завдань:**

- Особистісно-орієнтований підхід до кожного вихованця.
- Забезпечення наступності дошкільної та початкової ланок освіти.
- Орієнтовне перспективно-календарне тематичне планування.
- Організація розвивального середовища.
- Інтеграція різних видів діяльності.
- Використання освітніх технологій.
- Співпраця з родинами вихованців.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

## РОЗДІЛ І. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

### **Права та обов'язки батьків (або осіб, що їх замінюють) здобувачів освіти**

**Статтею 55-ю Закону України «Про освіту»** визначено права та обов'язки батьків (або осіб, що їх замінюють) здобувачів освіти. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості. Батьки мають рівні права та обов'язки щодо освіти і розвитку дитини.

**Батьки (або особи, що їх замінюють) мають право:**

- захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси здобувачів освіти;
- звертатися до закладів освіти, органів управління освітою з питань освіти;
- обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;
- брати участь у громадському самоврядуванні закладу освіти, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу освіти.



Окремо варто звернути на такі права батьків:

- завчасно отримувати інформацію про всі заплановані у закладі освіти та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти та надавати згоду на участь у них дитини;
- брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану;
- отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності.

**При цьому батьки (або особи, що їх замінюють) здобувачів освіти зобов'язані:**

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до здоров'я свого й оточуючих, довкілля;
- сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя.

Особливо варті уваги й такі обов'язки батьків, які знадобляться в сучасному житті. Наприклад, формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану.

### **Батьки (або особи, які їх замінюють) зобов'язані:**

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у дітей усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за наявності).

У ч.4 ст.55 Закону вказано, що держава надає батькам здобувачів освіти допомогу у виконанні ними своїх обов'язків, захищає права сім'ї. При цьому органи державної влади та місцевого самоврядування мають поважати право батьків виховувати своїх дітей відповідно до власних релігійних і філософських переконань, а суб'єкти освітньої діяльності мають враховувати відповідні переконання під час організації та реалізації освітнього процесу, що не повинно порушувати права, свободи та законні інтереси інших учасників освітнього процесу.

**Закон України «Про дошкільну освіту»** Стаття 36. Права та обов'язки батьків або осіб, які їх замінюють:

#### **1. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право:**

- вибирати заклад дошкільної освіти та форму здобуття дитиною дошкільної освіти;
- обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу дошкільної освіти;
- звертатися до відповідних органів управління освітою з питань розвитку, виховання і навчання своїх дітей;

- захищати законні інтереси своїх дітей у відповідних державних органах і суді.

## **2. Батьки або особи, які їх замінюють, зобов'язані:**

- виховувати у дітей любов до України, повагу до національних, історичних, культурних цінностей Українського народу, дбайливе ставлення до довкілля;
- забезпечувати умови для здобуття дітьми старшого дошкільного віку дошкільної освіти за будь-якою формою;
- постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних задатків, нахилів та здібностей;
- поважати гідність дитини;
- виховувати у дитини працелюбність, шанобливе ставлення до старших за віком, державної мови, регіональних мов або мов меншин і рідної мови, до народних традицій і звичаїв.

## **РОЗДІЛ II.**

### **ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ**

Освітній процес у КЗ «ЗДО №43 ВМР» здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів набуття компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до рішення педагогічної ради КЗ «ЗДО №43 ВМР» (протокол № від року) освітній процес здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України та парціальними програмами.

Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через комплексну освітню програму для дітей від 2 до 7 років

«Дитина» (наук. кер. Огнев'юк О.В. та ін.) (Лист МОН від 23.07.2020 №1/11-4960).

Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти реалізується через роботу гуртків та інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності.

У 2023-2024 навчальному році будуть упроваджуватись такі парціальні програми для інтеграції їх змісту у різні види діяльності:

1. «Афлатот», програма соціальної та фінансової освіти дітей дошкільного віку від 3 до 6 років

2. «Радість творчості», парціальна програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку (авт.: Борщ Р. М., Самойлик Д. В.)

3. «Грайлик», парціальна програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі (авт. О. Березина, О. Гніровська, Т. Линник)

4. «Скарбниця моралі», програма з морального виховання дітей дошкільного віку (авт. – Лохвицька Л.В.)

5. «Про себе треба знати, про себе треба дбати», програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей віком від 3 до 6 років (авт. – Лохвицька Л. В.)

6. «Дитина у світі дорожнього руху», програма з формування основ безпечної поведінки дітей дошкільного віку під час дорожнього руху (авт. – Тимовський О.А., Репік І.А.)

7. «Україна – моя Батьківщина», програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку

8. «Музично-оздоровчі мандрівки з дітьми п'ятого року життя», парціальна програма (авт. кол. С.В.Бондар та ін..)

Мова навчання та виховання дітей українська.

Планування та організація життєдіяльності у ЗДО здійснюється за режимними моментами I та II половини дня з урахуванням тематичного принципу планування.

У 2023-2024 навчальному році у ЗДО №43 функціонуватимуть такі групи:

№№ 1,2 – групи раннього віку;

№№ 3,4 – старші групи;

№№ 5,6 – молодші групи;

№№ 7,8 – середні групи.

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності», загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

### **Орієнтовний розподіл групових занять на тиждень**

у 2023-2024 навчальному році у групах з 12 – годинним перебуванням (5-денний робочий тиждень) за комплексною освітньою програмою для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (наук. кер. Огнев'юк О.В. та ін.) (Лист МОН від 23.07.2020 №1/11-4960).

### **Кількість занять на тиждень за віковими групами**

<b>Групові форми роботи</b>	<b>Раній вік</b>	<b>Молодша група</b>	<b>Середня група</b>	<b>Старша група</b>
Ознайомлення із соціумом	1	1	2	1
Ознайомлення з природнім	1	1	1	2

довкіллям				
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	4	5	5
Логіко-математичний розвиток	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	1	3	2
Здоров'я і фізичний розвиток	2	3	3	3
Гурткова робота	-	-	1	1
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	15	15

### **Примітки:**

Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей. Фізкультурні заняття можуть проводитися у другу половину дня.

Діти відвідують заняття гуртків відповідно до своїх інтересів та побажань батьків. Кількість занять на тиждень не перевищує гранично допустиме навчальне навантаження на дитину.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня в молодшій та середній групах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих навчальних занять. Зменшення навантаження на дітей відбувається за рахунок реалізації блочно-тематичного принципу планування, проведення інтегрованих занять, під час яких реалізуються завдання занять різних типів.

Максимально допустиме навчальне навантаження визначають шляхом множення загальної кількості занять на тиждень, відведених на вивчення освітніх ліній у віковій групі, на тривалість заняття залежно від віку вихованців.

### РОЗДІЛ ІІІ.

## ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ НАПРЯМКІВ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Зміст освітнього процесу в ЗДО у 2023-2024 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітній напрям	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	<p><i>Передбачає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності;</li><li>- виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.</li></ul>
Дитина в соціумі	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в</p>

	<p>дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.</p>
<p>Дитина в природному довкіллі</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>сформованість початкових уявлень про сталі дії і поведінку, усвідомлення необхідності збереження ресурсів планети і особистої причетності до цього. Природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування.</p> <p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт,</p>



	розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.
Мовлення дитини	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>

<p>Дитина в світі мистецтва</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</p>
<p>Гра дитини</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-</p>

	етичних суджень.
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.</p>

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах, зазначених у розділі II.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у КЗ «ЗДО №43 ВМР» визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. *Інваріантна складова змісту* дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У закладі забезпечується неперервність

змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх напрямів порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх напрямів, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2023-2024 навчальному році в ЗДО використовуються інноваційні педагогічні технології, а саме:

#### ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ, МЕТОДИК

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст роботи</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальні</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
1.	Використання методики Монтессорі для роботи з дітьми раннього віку	Протягом року	Вихователі І молодших груп №1 Вакулук Ю.О., №2 Осіпова С.А.	
2.	Мнемотехніка як технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасного ЗДО	Протягом року	Вихователь ІІ молодшої групи №6 Рожківська О.В., Творун Л.В.	
3.	Л.Фесюкова «Виховання казкою»	Протягом року	Вихователі старшої групи №3 Цимбалук Б.В., Семенюк С.О.	
4.	Н.В.Гавриш. Технологія «Художнє слово і дитяче мовлення»	Протягом року	Вихователі середньої групи групи №8 Паршивлюк Л.О., Осаулко Л.В.	
5.	Г.С. Тарасенко «Технологія естетико- екологічного виховання»	Протягом року	Вихователі старшої групи №4 Чикамасова О.В., Кравець А.А.	
6.	Використання сучасних інноваційних технологій в	Протягом року	Педагоги середньої групи №7 Черната І.М., Трачук Т.Г.	

	роботі з дітьми з ЗНМ			
7.	Педагогічна система музичного виховання К. Орфа	Протягом року	Музичний керівник Синяговська Н.Ю.	
<b>Впровадження навчальних програм</b>				
1.	«Афлатот», програма соціальної та фінансової освіти дітей дошкільного віку від 3 до 6 років	Протягом року	Педагоги всіх вікових груп	
2.	«Радість творчості», парціальна програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку (авт.: Борщ Р. М., Самойлик Д. В.)	Протягом року	Педагоги всіх вікових груп	
3.	«Грайлик», парціальна програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі (авт. О. Березина, О. Гніровська, Т. Линник)	Протягом року	Педагоги всіх вікових груп	
4.	«Скарбниця моралі», програма з морального виховання дітей дошкільного віку (авт. – Лохвицька Л.В.)	Протягом року	Педагоги всіх вікових груп	
5.	«Про себе треба знати, про себе треба дбати», програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей віком від 3 до 6 років (авт. – Лохвицька Л. В.)	Протягом року	Вихователі II молодшої групи №5 Сличук І.П., Горохівська А.О.	
6.	«Дитина у світі дорожнього руху», програма з формування основ безпечної поведінки дітей дошкільного віку під час дорожнього руху (авт. – Тимовський О.А., Репік І.А.)	Протягом року	Педагоги всіх вікових груп	
7.	«Україна – моя Батьківщина», програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку	Протягом року	Педагоги всіх вікових груп	
8.	«Музично-оздоровчі мандрівки з дітьми п'ятого року життя», парціальна	Протягом року	Музичний керівник Синяговська Н.Ю.	

	програма (авт. кол. С.В.Бондар та ін..)			
--	---	--	--	--

### **Очікувані результати навчання здобувачів освіти**

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми напрямками Базового компонента та комплексною і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово-психічного розвитку дітей раннього віку в процесі спостереження за життєдіяльністю дітей.

Інструментарієм здійснення моніторингу в старших групах є: карти спостереження та кваліметричні моделі (регіональні моніторингові дослідження та кваліметрична модель Єльнікової Г.В. (лист МОНУ від 06.11.2015 № 1/9-535 «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі»).

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми раннього та дошкільного віку, а також індивідуальну роботу. ЗДО №43 здійснює планування методичної роботи також з урахуванням цих результатів.

## РОЗДІЛ ІV.

### ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ЗДО визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Термін навчання. Навчальний рік у КЗ «ДЗДО №43 ВМР» починається 1 вересня 2023 року і закінчується 31 травня 2024 року, оздоровчий період (під час якого освітня робота здійснюється відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України) – з 1 червня по 31 серпня 2024 року.

Упродовж навчального року для дошкільників будуть проводитись канікули, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, крім фізкультурно-оздоровчої та художньо-продуктивної діяльності.

Орієнтовні терміни проведення канікул:

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст роботи</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальний</i>	<i>Відмітка про виконання</i>
<b>Осінні канікули</b>				
1.	День творчості	30.10.2023	Музичний керівник, вихователі	
2.	День книги та казок	31.10.2023	Музичний керівник, вихователі	
3.	День безпеки	01.11.2023	Музичний керівник, вихователі	
4.	День подорожей	02.11.2023	Музичний керівник, вихователі	
5.	Осіnnий Олімпійський день	03.11.2023	Музичний керівник, вихователі	
<b>Зимові канікули</b>				
1.	День добрих вчинків	01.01.2024	Музичний керівник, вихователі	
2.	День художників	02.01.2024	Музичний керівник, вихователі	
3.	День музики	03.01.2024	Музичний керівник, вихователі	

4.	День гумору та сміху	04.01.2024	Музичний керівник, вихователі	
5.	День безпеки	05.01.2024	Музичний керівник, вихователі	
6.	День зимової казки	08.01.2024	Музичний керівник, вихователі	
7.	День театру	09.01.2024	Музичний керівник, вихователі	
8.	Зимовий Олімпійський день	10.01.2024	Музичний керівник, вихователі	
<b>Весняні канікули</b>				
1.	День природи	18.03.2024	Музичний керівник, вихователі	
2.	День умілих рученят	19.03.2024	Музичний керівник, вихователі	
3.	День чомучок	20.03.2024	Музичний керівник, вихователі	
4.	День танцю	21.03. 2024	Музичний керівник, вихователі	
5.	День дружби	22.03.2024	Музичний керівник, вихователі	
6.	День гумору	25.03.2024	Музичний керівник, вихователі	
7.	День екскурсій	26.03.2024	Музичний керівник, вихователі	
8.	День безпеки	27.03.2024	Музичний керівник, вихователі	
9.	День краси	28.03.2024	Музичний керівник, вихователі	
10	Весняний Олімпійський день	29.03.2024	Музичний керівник, вихователі	

Літні канікули: 01.06.2023-31.08.2024

Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 3-го року життя. Тривалість занять становить:

- у I молодшій групі – не більше 10 хвилин;
- у II молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менш 10 хвилин.

Тривалість проведення гурткової роботи – 25 -30 хвилин.

Режим роботи КЗ «ЗДО № 43 ВМР»: 12 годин 5 разів на тиждень.



З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2023-2024 навчальному році педагогами закладу будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- групові (10-12 дітей);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;
- комплексні.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Освітня діяльність у групах планується як у I-й, так і у II-й половині дня відповідно до розподілу занять на тиждень. У другій половині дня можуть плануватися заняття з художньо-продуктивної діяльності та фізичного розвитку. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

У ЗДО №43 планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох тижнів. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає та уточнює педагог (вихователь, музичний керівник) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;
- тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

За окремим планом педагоги здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;

- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з раннього віку.

В інклюзивних групах команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (далі – Команда супроводу) (до складу команди супроводу включаються батьки) розробляє індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами (далі – дитина з ООП). Відповідно до особливостей розвитку дитини з ООП Команда супроводу розробляє індивідуальну програму розвитку, за якою з дитиною з ООП проводяться корекційно-розвиткові заняття. Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять дитини з ООП. Корекційно-розвиткові заняття згідно з індивідуальною програмою розвитку, проводяться педагогами ЗДО та (або) із залученням фахівців інклюзивно-ресурсного центру чи інших закладів освіти, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти за необхідними напрямками.

З метою реалізації варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти у ЗДО проводиться гурткова робота за інтересами дітей. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

В закладі у 2023-2024 навчальному році організовано роботу таких гуртків:

<i>№ з/п</i>	<i>Назва гуртка</i>	<i>Напрямок роботи</i>	<i>Керівник гуртка</i>	<i>Кількість дітей</i>
1.	«Веселі музики»	Інструментальний	Музичний керівник Синяговська Н.Ю.	12
2.	«Логічні блоки Д'єнеша»	Розумово- інтелектуальний	Вихователь старшої групи №3 Цимбалюк Б.В.	12
3.	«Розумні палички К'юїзенера»	Розумово- інтелектуальний	Вихователь старшої групи №3 Семенюк С.О.	12
4.	«Граїлики- розвивайлики»	Логіко- математичний	Вихователі старшої групи №4 Чикамасова О.В., Кравець А.А.	12
5.	«Лего»	Логіко- математичний	Вихователь середньої групи №7 Трачук Т.Г.	12
6.	«Кольорові долоньки»	Нетрадиційне малювання	Вихователь середньої групи №7 Черната І.М.	12
7.	«Умілі рученята»	Художня праця	Вихователі середньої групи №8 Паршивлюк Л.О., Осаулко Л.В.	12

Вищезазначені форми організації освітнього процесу ЗДО реалізуються в рамках:

- плану роботи КЗ «ЗДО №43 ВМР» на 2023-2024 н.р. та літній період;
- режиму роботи груп та закладу освіти.

За окремим планом у закладі організовується оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- дозований біг, ходьба по траві, піску, по «доріжці здоров'я», обливання ніг прохолодною водою;
- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
- екскурсії, цільові прогулянки;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;
- конструкторські та творчі ігри;

- пошуково-дослідницька діяльність;
- організація трудової діяльності;
- літературні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

Взаємодія з батьками або законним представниками дітей проводиться групами, підгрупами та індивідуально за річним планом роботи.

Організація психолого-педагогічної допомоги батькам або законним представникам дітей, будується на основі інтеграції діяльності спеціалістів закладу: вихователів, медичного працівника.

## РОЗДІЛ V.

### ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Вона включає:

- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

#### **Рекомендації щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти**

*Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти:* постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у ЗДО.

*Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:*

1. Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у ЗДО.

2. Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО та оцінка їх динаміки.

3. Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.

4. Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

**Орієнтовні напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО**

Напрямок оцінювання	Показники	Методи збору інформації
Освітнє середовище	Забезпечення ЗДО (спортивного, музичного залів, груп) обладнанням відповідно до Типового переліку	Спостереження
	Забезпечення навчально-наочними посібниками та іграшками відповідно до Типового переліку	Спостереження
	Стан території та приміщень. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам	Спостереження, вивчення документації
	Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників	Спостереження, вивчення документації
	Створення умов для дітей з особливими потребами	Спостереження, вивчення документації
Освітня діяльність	Якість планування в ЗДО	Вивчення документації
	Діяльність керівника ЗДО	Опитування,

		вивчення документації
	Система внутрішнього моніторингу	Вивчення документації
	Організація та здійснення освітнього процесу в ЗДО	Спостереження вивчення документації
	Рівень реалізації компетентнісного підходу	Спостереження оцінка, вивчення документації
	Діяльність вихователя	Спостереження, вивчення документації
	Організація та здійснення методичної роботи	Вивчення документації
	Співпраця з батьками вихованців	Опитування, вивчення документації
Результати освітньої діяльності	Рівень засвоєння вихованцями старших груп вимог БКДО за освітніми лініями	Спостереження

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗДО визначаються за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в ЗДО.

Методами збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО є: вивчення документації, спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ювання) усіх учасників освітнього процесу



(педагогічних працівників, дітей, батьків вихованців) та спостереження за дітьми в різних видах діяльності. А також медико-педагогічний контроль за фізичним розвитком та станом здоров'я дітей на заняттях з фізкультури (система медичних і педагогічних спостережень, аналіз ефективності використання засобів і методів фізичного виховання).

Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів у ЗДО схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

### **Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО**

Основними політиками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти (ст. 30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

### **Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО**

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію використовуються карти спостереження.

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розробляється відповідна програма.

Самооцінювання освітньої діяльності включає:

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

**Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти**

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО.

2. Підвищення якості освіти в ЗДО на основі прийняття ефективних управлінських рішень.

3. Створення атмосфери довіри до ЗДО серед педагогічних працівників та батьків вихованців.